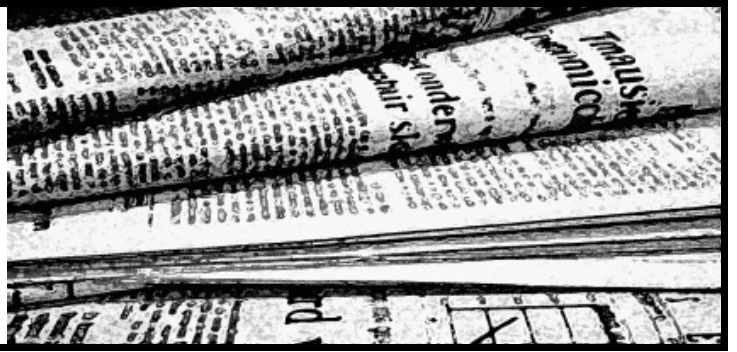

Nationale Bank van België

Persbericht

Brussel, 13 juni 2003

De Belgische economie in 2003

(Artikel gepubliceerd in het [Economisch Tijdschrift van het 2de kwartaal van 2003](#))

Tweemaal per jaar stelt de Nationale Bank van België voor de Belgische economie macro-economische vooruitzichten op in het kader van een gezamenlijke prognose-oefening door het Eurosysteem. Het artikel distilleert uit de zogeheten voorjaarsprognoses de voornaamste resultaten voor het jaar 2003.

Het verloop van zowel de activiteit als de vraag blijft, met name in Europa, zeer weinig dynamisch. Niettemin zijn aan het einde van het voorjaar bepaalde, op de wereldeconomie wegende onzekerheden enigszins verminderd, wat aanleiding heeft gegeven tot een daling van de olieprijs en, na een lange correctiefase, een stabilisering van de beurskoersen. Tegen deze achtergrond wordt verwacht dat de economie van het eurogebied zich tijdens de tweede helft van dit jaar geleidelijk zal herstellen.

Ook in België was de economische situatie aan het begin van het jaar morose: de conjunctuurindicatoren en het consumentenvertrouwen lieten een neerwaartse tendens optekenen. Rekening houdend met een opleving van de activiteit in de tweede jaarhelft, zou de jaarlijkse bbp-groei in 2003 op 1 pct. uitkomen, iets hoger dus dan de stijgingen met ongeveer $\frac{3}{4}$ pct. in 2001 en 2002.

De binnenlandse werkgelegenheid, die in 2002 als gevolg van de weinig bemoedigende conjunctuur begon af te nemen, zal dit jaar wellicht blijven inkrimpen. Zo zouden in 2003 in totaal iets meer dan 10.000 arbeidsplaatsen verdwijnen, tegen 8.500 in 2002. Het geharmoniseerde werkloosheidscijfer van zijn kant, dat wordt bepaald op basis van de resultaten van de enquêtes naar de arbeidskrachten, zou in 2003 gemiddeld 7,7 pct. van de beroepsbevolking belopen, wat neerkomt op een stijging met 0,4 procentpunt ten opzichte van vorig jaar.

Vanwege de futloze activiteit en de zwakke werkgelegenheid in het eurogebied en in België, zal in 2003 wellicht geen enkele component van zowel de binnenlandse als de buitenlandse vraag de groei stimuleren. De particuliere consumptie zou met 1,2 pct. groeien, een percentage vergelijkbaar met dat van vorig jaar indien geen rekening wordt gehouden met het effect van de zuiver statistische aanpassingen die in 2002 het gevolg waren van de herindeling, door het INR, van de openbare radio- en televisiemaatschappijen bij de overheid in plaats van bij de vennootschappen. Zodoende zou zij ietwat minder snel groeien dan het beschikbare inkomen, waardoor de spaarquote van de gezinnen zou oplopen van 16 pct. in 2002 tot 16,2 pct. in 2003. Hoewel de bedrijfsinvesteringen in 2002 met 4pct. zijn teruggelopen, is het productievermogen blijkbaar nog steeds excessief gelet op het voor de komende maanden voorspelde activiteitstempo. Derhalve wordt voor 2003 een nieuwe - doch geringere - daling van die investeringen verwacht met 1,2 pct. De voorraadaanvulling in de loop van de tweede helft van 2002 was voor een deel ongewild aangezien zij het resultaat was van de eind 2002 en begin 2003 zwakke economische activiteit. Bijgevolg zal ze dit jaar wellicht vertragen, zodat de voorraadwijziging op jaarbasis nog slechts ten belope van 0,2 pct. aan de

economische groei zou bijdragen, tegen 0,9 pct. in 2002. De sedert het tweede halfjaar van 2002 kwijnende uitvoermarkten hebben, in combinatie met de appreciatie van de euro, de export van goederen en diensten het afgelopen jaar gedrukt. Terwijl de euro zich in 2003 in een versneld tempo heeft hersteld, zou de voor dit jaar verwachte geleidelijke opleving van de internationale handel de uitvoer moeten stimuleren; deze laatste zou met 1,3 pct. toenemen, na in 2002 met 0,5 pct. te zijn teruggelopen.

In 2003 zou de inflatie, gemeten aan de hand van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HIPC), tot 1,2 pct. zakken, tegen 1,6 pct. in 2002. Het voor 2003 voorspelde lage inflatiecijfer is deels toe te schrijven aan tijdelijke factoren, zoals de weerslag van de recente prijsdaling voor ruwe aardolie en de maatregelen tot vermindering of afschaffing, naar gelang van het gewest, van het kijk- en luistergeld. Daarbovenop komt het matigende effect van de appreciatie van de euro, de aarzelende conjunctuur en de vertraging van de loonkostenontwikkeling. Het stijgingstempo van het gezondheidsindexcijfer, dat in 2002 vertraagde tot 1,8 pct., zou in 2003 nog verder teruglopen tot 1,3 pct.

Het verloop van de loonkosten in de particuliere sector past voor de jaren 2003 en 2004 in het kader van het centrale akkoord dat de sociale gesprekspartners in december 2002 hebben ondertekend. Daarin wordt bepaald dat de uurloonkosten over die twee jaar samen met 5,4 pct. mogen stijgen en de onderhandelaars in de respectieve bedrijfstakken en ondernemingen zijn ertoe opgeroepen om voor het jaar 2003 een bijzondere inspanning tot loonmatiging te leveren en de reële conventionele loonsverhogingen in de mate van het mogelijke uit te stellen tot 2004. Voor het geheel van de particuliere sector zouden de reële aanpassingen in 2003 niet méér dan 0,5 procentpunt bedragen. De indexeringen zouden ten belope van 1,2 procentpunt bijdragen tot de stijging van de loonkosten, tegen 2,3 procentpunten in 2002. In totaal zouden de uurloonkosten met 2 pct. stijgen. Rekening houdend met de productiviteitswinsten, zullen de loonkosten per eenheid product wellicht gematigd stijgen, nl. met 0,7 pct., terwijl zij de twee jaren voordien bijzonder krachtig waren opgelopen tot 3,9 pct. in 2001 en 2,7 pct. in 2002.

De voor het derde jaar op rij aanhoudend zwakke conjunctuur weegt op het verloop van de overheidsfinanciën. Gelet op de onzekerheid die inherent is aan prognoses die in de loop van het jaar worden gemaakt, en in de veronderstelling dat geen enkele corrigerende maatregel wordt genomen, zouden de overheidsrekeningen het jaar 2003 afsluiten met een tekort van 0,6 pct. bbp. Conjunctuurgezuiverd zou het begrotingstekort slechts 0,1 pct. bbp belopen, een niveau dat nog steeds dicht in de buurt van het evenwicht ligt, conform het Europees stabiliteits- en groeipact.

Het primaire surplus van de overheid zou aanzienlijk inkrimpen, namelijk van 6,1 tot 5 pct. bbp, wat evenwel voor een deel zou worden gecompenseerd door een nieuwe verlaging van de rentelasten met 0,5 pct. bbp. Debet aan de uitholling van het primaire overschot zijn de slechte conjunctuur, de verlichting van de druk op de inkomens uit arbeid en een structureffect, te weten de relatieve inkrimping van het aandeel van de lonen in het bbp. Voornamelijk als gevolg van deze laatste twee factoren, zou de verhouding van de ontvangsten ten opzichte van het bbp teruglopen van 50,4 tot 49,5 pct. bbp. Het aandeel van de primaire uitgaven zou met 0,1 procentpunt licht toenemen tot 44,4 pct. bbp. De geconsolideerde brutoschuld van de gezamenlijke overheid zal haar sedert 1993 onafgebroken daling wellicht voortzetten en omstreeks het einde van het jaar op 102,8 pct. bbp uitkomen.

Het verloop van het financieringssaldo van de overheid zou worden gecompenseerd door de toename van het financieringsvermogen van de vennootschappen als gevolg van de vergroting van hun exploitatieoverschot, terwijl hun investeringsuitgaven beperkt zouden blijven. In totaal zal het financieringsvermogen van het geheel van de binnenlandse sectoren, dat zo goed als overeenstemt met het overschot op de lopende rekening van de betalingsbalans, in 2003 wellicht 5,6 pct. bbp belopen. Het lopende overschot zou op 13,5 miljard euro uitkomen, tegen 12,3 miljard in 2002.